

גמרא:

והוינן בה: והא לית ליה לרבי מאיר את הכלל ש"מכלל לאו אתה שומע חן"?!

קתני במציעתא של המשנה:

קרבן, הקרבן, בקרבן שאוכל לך — אסור.

סתמא תנא "קרבן" — כרבי מאיר, דלא שני ליה בין "אימרא" לבין "כאימרא".

ופרכינן: אי רבי מאיר היא, תיקשי הא דקתני בדוגמא הנוספת: הקרבן שאוכל לך — אסור.

והתניא: מודים חכמים [רבי מאיר] לרבי יהודה, באומר הא קרבן, והא עולה, והא מנחה, והא הטאת שאוכל לך — שמותר, לפי שלא נדר זה אלא בחיי קרבן!

יג-ב ומשנינן: לא קשיא:

הא, שמודה רבי מאיר לרבי יהודה שמותר, מדובר בכגון דאמר זאת בשתי תבות "הא קרבן", ומהטעם שתבאר הגמרא בסמוך.

והא שנחשב הדבר שמתפס בקרבן, בכגון דאמר זאת במילה אחת, "הקרבן", שמשמעותה היא "כקרבן".

ומבאר הגמרא: מאי טעמא האומר "הא קרבן" אין זה נדר? —

היות ובאומרו "הא קרבן" — ב"חיי קרבן", קאמר, ואין זה מתפס בדבר הנדור.

ועתה באה הגמרא לבאר את מה דקתני בסיפא של משנתנו: "לקרבן לא אוכל לך" — רבי מאיר אסור.

והניחה הגמרא שמשמעות דבריו היא: לא קרבן יהא מה שלא אוכל לך, ומכלל דבריו אלו משמע "מה שאוכל לך" — יהיה קרבן.

מתניתין:

במשנה זו מתבאר יסוד חדש בנדרים, שאדם יכול לאסור על עצמו את איבריו, מלעשות בהם שימוש — כמו שהוא יכול לאסור על עצמו את השימוש בחפצים שלו.

כגון, לאסור על עצמו את פיו מלעשות בו שימוש של דיבור.

וכמו כן, הוא יכול לאסור על עצמו מלעשות שימוש באבריו כלפי חברו, כגון שיכול לאסור על עצמו את פיו, מלדבר בו עם חברו.

האומר לחבירו: "קונם פי מדבר עמך",

או האומר "קונם ידי עושה עמך",

או האומר "קונם רגלי מהלכת עמך" —

אסור לו לדבר עמו, או לעשות עמו או ללכת עמו.

ובגמרא למסקנה, יבואר, שאף על גב שאין אדם יכול לאסור על עצמו בנדר עשייה או פעולה, אלא רק יכול לאסור חפץ עליו, בכל זאת חל נדרו שלא ידבר עמו ולא יעשה עמו ולא יהלך עמו.

כי משנתנו מדברת שהוא אסור על עצמו את פיו, מלהשתמש בו לדבר עם חברו, או שאסור על עצמו את ידיו מלהשתמש בהם